

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi

ASIA: VN/6185/2021

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeen arviointimuistiot sisältävät monia tärkeitä asioita, jotka ovat nousseet esille eri onnettomuuksien tutkinnassa. Kiitämme siitä, että Onnettomuustutkintakeskuksen tutkintaselostuksia ja suosituksia on hyödynnetty valmistelussa hyvin.

Esitämme jatkovalmistelua varten joitakin onnettomuuksien tutkintakokemuksiin perustuvia ajatuksia:

1. Palotarkastuksia ja turvallisuuden itsearviointia kehitettäessä olisi varmistuttava siitä, että säännöllisesti lyhytaikaisesti vuokralle annettavat asunnot ja mökit kuuluvat vähintään itsearvioinnin piiriin.
2. On hyvä, jos rakennusvalvonnan ja pelastusviranomaisen työnjakoa rakennushankkeen aikana kehitetään. Siinä yhteydessä tulisi pohtia, miten viranomaisvalvonta ja neuvontapalvelu pidetään selkeästi erillään. Neuvonnasta ei saa jäädä rakennushankkeen osapuolille sellaista käsitystä, että viranomainen on neuvonta-toiminnassaan antanut tietyille ratkaisulle hyväksynnän.
3. Merellä oleville tuulivoimaloille pohditaan pelastussuunnitteluvollisuutta. Sama velvoite olisi hyvä ulottaa myös maa-alueella oleviin tuulivoimaloihin, koska esimerkiksi tulipalo tai hallitsematon lapojen pyöriminen korkealla on monin tavoin vaikea tilanne. Olisi myös pohdittava sammutuslaitteistojen pakollisuutta.
4. Merellisten tilanteiden osalta ollaan kehittämässä johtoryhmätyyppistä johtamismallia. Samaa mallia olisi pohdittava myös vaativimpiin maalla tapahtuviin tehtäviin, koska yksi yleisjohtoviranomainen ei monimutkaisissa tilanteissa kunnolla pysty tunnistamaan ja huolehtimaan kaikista yhteistoimintatarpeista.
5. Pelastussuunnittelun kehittäminen on niin ikään hyvä asia. Näyttää kuitenkin yleisesti jossain määrin siltä, että suunnittelulla ei kovin hyvin päästä ajateltuihin tavoitteisiin. Sitä voisi pohtia, että olisiko mm. asukkaille viestiminen syytä toteuttaa jotenkin muuten kuin pelastussuunnitelmaan tukeutuen ja jättää pelastussuunnitelma-tyyppinen asiakirja kiinteistön haltijan työkaluksi, jolla suunnitelmallisesti ylläpidetään, seurataan ja kehitetään kiinteistön turvallisuutta.

6. Yleisötilaisuuksien ja tapahtumien turvallisuuden osalta esiselvityksessä todetaan, että kehittäminen vaatii laajempaa tarkastelua ja ministeriöiden yhteistyötä. Toivomme, että sisäministeriö on asiassa aktiivinen, jotta ilmeiset kehittämistarpeet eivät jää viipymään.
7. Pelastuslain uudistuksessa on hyvä tarkistaa, että pelastuslaitosten tekemää palontutkintaa varten on riittävät tiedonsaanti- ja muut valtuudet.
8. Esiselvityksessä mainitaan jälkivartiointiin liittyvä ”harmaa alue”, jota ei saisi syntyä silloin, kun tilanne ei enää vaadi pelastuslaitoksen toimenpiteitä. Vastaavaa harmaata aluetta ei saisi syntyä muissakaan jälkihoito- ja jälkitorjuntatilanteissa, joissa pelastustoiminta päättyy. Pulmia on ollut joissakin kemikaalionnettomuuksissa ja rakennuspalossa, joissa suuri määrä ihmisiä tarvitsi monenlaista apua.

ONNETTOMUUSTUTKINTAKESKUS

Johtaja Veli-Pekka Nurmi

Johtava tutkija Kai Valonen